

Kommunal planstrategi for Iveland kommune 2020-2023

Fastsatt av kommunestyret 11.06.2020

1. INNLEDNING OG HISTORIKK

Sentrale myndigheter regulerer kommunal virksomhet gjennom en rekke lover og forskrifter. I lovverk og forskrifter stilles det krav til hvilke planer som skal utarbeides i kommunene-Norge, og hva disse skal inneholde. «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023» ble vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019. Dette er et viktig grunnlagsdokument for all planlegging regionalt og lokalt.

Internasjonale avtaler skal følges opp av den offentlige forvaltningen i Norge. FN's bærekraftsmål er sentrale i så måte. Høsten 2015 vedtok FN de 17 gjeldende bærekrafts målene, som alle verdens land skal sørge for at vi når innen 2030.

Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommuner gjennomførte i 2018 og 2019 en omfattende medvirkningsprosess for å utvikle «Regionplan Agder 2030». Planen legger viktige regionale føringer som skal følges opp av kommunene.

Det er avgjørende å se internasjonale, nasjonale og regionale føringer i sammenheng med lokale behov. Planverket som utvikles lokalt må både ivareta eksterne krav, samtidig som de lokalpolitiske prioriteringene fra kommuneplanens samfunnsdel ivaretas.

Iveland kommune tok grep i plansituasjonen på begynnelsen av 2000-tallet, og fikk samordnet og vitalisert et planverk som ble oppfattet som lite formålstjenlig.

Iveland kommune vedtok gjeldende samfunnsdel av kommuneplanen i oktober 2014. Frem mot endelig vedtak ble det gjennomført en lengre prosess med aktiv involvering av kommunestyrets medlemmer. Dette var en prosess med mye god læring både politisk og administrativt.

I samfunnsdelen av kommuneplanen valgte kommunestyret å fokusere på følgende hovedkapitler, inspirert av Regionplan Agder:

- 1) Utdanning
- 2) Det gode livet
- 3) Klima/miljø
- 4) Kommunikasjon
- 5) Kultur
- 6) Attraktiv arbeidsgiver
- 7) Strategisk eierskap

Mål, delmål og strategier er knyttet opp mot hvert av disse hovedområdene i dokumentet. Budsjett og økonomiplan rulleres hvert år og fungerer som kommuneplanens handlingsdel.

Et av hovedspørsmålene som skal avklares i planstrategien er hvorvidt kommuneplanens samfunnsdel og/eller arealdel skal rulleres i perioden. Som følge av drøftinger rundt forrige planstrategi ble det lagt opp til å ta en gjennomgang og bevisstgjøring knyttet til eksisterende samfunnsdel av kommuneplanen. En ny rulling ble da vurdert som unødvendig. Formannskapet valgte imidlertid i slutten av perioden oppstart av arbeidet med arealdelen av kommuneplanen, som dermed ville

bli håndtert gjennom to kommunestyreperioder. Arbeidet med arealdelen fikk sin oppstart sommeren 2019 og ventes ferdigstilt våren 2021.

Her følger en oversikt over planer som ble trukket fram i forrige utgave av kommunens planstrategi; 2016-2019, og hvordan de er fulgt opp:

	Prioriterte planer	Ansvar	Revidert/Ny plan	Vedtatt
	Personalpolitisk plan	Rådmannstab	Revisjon	2016
	Klimaplan for KpS	Rådmannstab	Utgått som følge av kommunereformen	2009
	Strategiplan for idrett- og friluftsliv	Oppvekst og kultur	Revisjon	2016
	Plan for kartlegging og tilpasset opplæring	Oppvekst og kultur	Revisjon	2020
	Plan for overgang barnehage-skole	Oppvekst og kultur		2019
	Plan mot radikaliserings	Oppvekst og kultur		2016
	Reguleringsplan for Vatnestrøm industriområde	Drift og utvikling	Ny plan	2017
	FDV planer VVA og bygg	Drift og utvikling		
	Kulturminneplan	Drift og utvikling/Oppvekst og kultur	Ny plan	2018
	Helsestasjon plan	Helse og velferd	Ny plan	2016
	Handlingsplan for rus og psykiatri	Helse og velferd		2012
	Handlingsplan for forebygging av barnefattigdom	Helse og velferd		2014
	Demensplan	Helse og velferd	Utsatt	

Ut over dette er det i perioden utarbeidet disse planene:

	Trafikksikkerhetsplan	Drift og utvikling	Ny plan	2019
	Virksomhetsplan NAV Iveland			2018
	Tiltaksplan for et godt og trygt barnehage og skolemiljø	Oppvekst og kultur	Revidert	2018
	Kvalifiser for framtida	Oppvekst og kultur	Revidert	2018
	Plan for kriminalitetsforebyggende arbeid	Oppvekst og kultur	Revidert	2019
	Handlingsplan for folkehelse	Helse og velferd	Revidert	2019
	Reguleringsplan Iveland gård, fortetting boliger	Drift og utvikling	Planendring, del	2019

Sentrale elementer i planstrategien er:

- A. Få oversikt over kommunens utfordringsbilde
- B. Skaffe oversikt over gjeldende planverk og vurdere nødvendige plangrep

C. Innhente innspill og forventninger fra nabokommuner og regionale myndigheter til kommunale planprosesser

Kommunestyret satte i gang prosess for planstrategien med et vedtak i møte 13. februar 2020. Formannskapet vil drøfte planstrategien i sitt møte i mars 2020. Planstrategien ble lagt ut på høring etter kommunestyrets vedtak 17. april 2020 og sendt til eksterne organisasjoner som bl.a. Agder fylkeskommune, Fylkesmannen i Agder, Vennesla kommune, Evje og Hornnes kommune og Birkenes kommune samme dag. Planstrategien ble samtidig kunngjort i alle kommunens informasjonskanaler med tre ukers frist for innspill.

2. FN'S BÆREKRAFTMÅL

De 17 bærekraftmålene støttes opp av lokale tiltak i alle medlemslandene, gjennom konkrete og virkningsfulle tiltak som fører til bedring. Innenfor en kommune er det spesielt bærekraftmål som berører kommunal tjenesteyting som er aktuelle. Bærekraftmål om 2 Utrydde salt, 7 Ren energi og 16 Fred og rettferdighet er noe mindre relevant inn mot ordinær kommunal tjenesteyting.

3. UTFORDRINGER

Endringer i folkehelse

I folkehelsebarometeret (4.8) merker en seg en bedring av lågeste mestringsgrad i lesing i 5. klasse fra 2016 til 2019 på fra 44% til 31%. Det er fortsatt lågere enn land og fylke (hhv. 24% og 28%), men skilnaden er ikkje lenger signifikant.

Videre merker en seg at psykiske symptom i aldersgruppa 15-19 år er nokså stabil; 168 pr. 1000 i 2016 og 173 pr. 1000 i 2019. Her har auken på landsbasis og i fylket vore sterkare; frå 137 til 159 i Noreg og frå 167 til 190 i Aust-Agder. Skilnaden er såleis ikkje lenger signifikant, og utviklinga er gunstigare i Iveland enn i fylket.

Fortsatt er inntektsnivået lågare og trygdeutbetalingane høgare enn gjennomsnittet i fylket. Positive trekk er fortsatt romsligere boforhold og lågare bruk av antibiotika enn gjennomsnittet for landet.

Ut over dette er det vanskelig å peke på signifikante skilnader mellom folk i Iveland og landet omkring.

Arealstrategi

Iveland er en gravgrendt kommune med rimelig pendleavstand til de mest folkerike og arbeidsintensive områda i Agder. Folketalet er for lågt og avstandene for lange til at kollektive transportmidler kan bli dominerende for arbeids- og nyttereiser. Privatbiler vil fortsatt være dominerende her.

Iveland sitt bidrag til reduserte CO₂ utslepp må skje gjennom auka elektrifisering av bilparken, og ved stimulering til at busettingsauken skjer i dei tre bygdesentra; Birketveit, Skaiå og Vatnestrøm. Det er samtidig eit overordna mål for kommunen å auke folketalet, og derfor må ein også legge til rette for dei som ønskjer å busette seg i nærheten av den staden dei vaks opp, også utanfor bygdesentra.

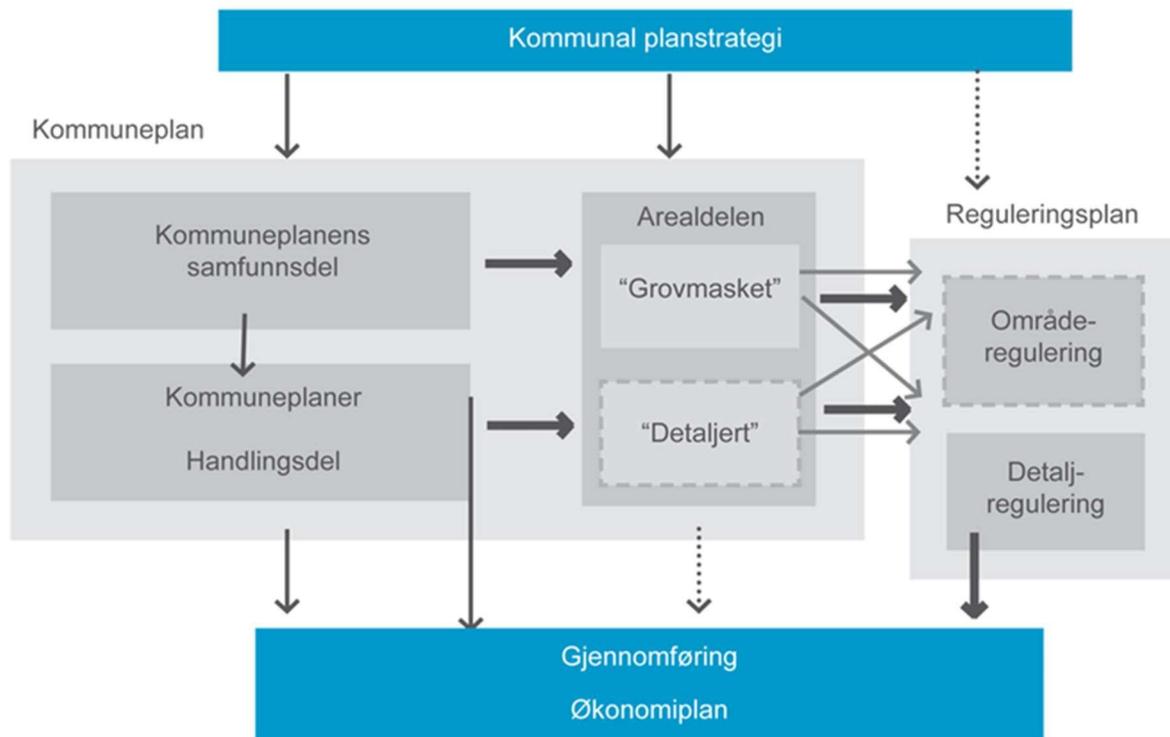
Kommunen har nå regulerte areal for å busette folk i høve til dei mest optimistiske folketalets prognosene i minst 20 år framover. Arealstrategien må i fireårs perioden konsentrere seg om å vidareutvikle dei regulerte områda, og legge til rette for vidareutvikling av mindre grender gjennom spredt utbygging. I neste fireårsperiode må ein vurdere om arealdelen av kommuneplanen bør revideres. Da med vekt på om eldre reguleringsplaner fortsatt er tjenlige redskaper for forvaltning av dei aktuelle areala.

4. PLANSTATUS OG PLANEVALUERING

I dette kapitlet følger en tabell med oversikt over de planene som i dag er gjeldende i Iveland kommune.

Figuren nedenfor viser det kommunale plansystemet. Kommunal planstrategi utgjør den overordnede strategien for arbeid med de ulike planene i kommunen. I økonomiplanen nedfelles hvilke konkrete tiltak som skal gjennomføres med tidsangivelse og økonomisk disponering.

Det kommunale plansystemet

Administrasjonen i Iveland kommune er organisert i fem selvstendige enheter. Nedenfor følger en gjennomgang av planer som hører inn under aktuell enhet og planstatus.

Rådmannens stab/Sektorovergripende planer

Nr	Plantittel	Rev.	Merknad
1	Overordnet kompetanseplan	2014	Foreslått rullert i perioden
2	Personalpolitisk plan	2011	Rulleres i 2020
3	Økonomiplan/kommuneplanens handlingsdel	2015	Rulleres årlig
4	Kommuneplanens samfunnsdel (ansvar: Drift og utvikling)	2014	Foreslått rullert i perioden
5	Kommuneplanens arealdel (ansvar: Drift og utvikling)	2011	Plan under rullering
6	Overordnet Risiko og sårbarhetsanalyse - ROS Setesdal (ansvar: Drift og utvikling)	2020	
7	Plan for kriseledelse (ansvar: Drift og utvikling)	2018	Foreslått rullert i 2020
8	Trafikksikkerhetsplan (ansvar: Drift og utvikling)	2019	Handlingsplan rulleres årlig
9	Plan for forebygging av vold og trusler (ansvar: Helse og velferd/Pleie og omsorg/Rådmannens stab)	Ny	Foreslått rullert i perioden
10	Klimaplan (ansvar: Drift og utvikling)	Ny	Foreslått rullert i perioden
11	Plan for idrett og friluftsliv	2014	Under rullering
12	Kulturminneplan	2018	Handlingsplan rulleres årlig

Drift og utvikling

Nr	Plantittel	Rev.	Merknad
1	Birketveit Nord	1979	Eldre reguleringsplan
2	Natelandsholtet 35/24	1982	Eldre reguleringsplan
3	Kjetevann	1991	Eldre reguleringsplan
4	Tveit boligfelt 7/16	1991	Eldre reguleringsplan
5	1000 årstomta ved Tingtjønn	2001	Eldre reguleringsplan
6	Fredheim del av 63/14	2002	Eldre reguleringsplan
7	Landekil del av 19/4	2002	Bebyggelsesplan iht. kommuneplanens arealdel
8	GS-veg, Birketveit gnr 32/f	2002	Eldre reguleringsplan
9	Klepp del av 47/1	2002	Bebyggelsesplan iht. kommuneplanens arealdel
10	Gjengningsnesane del av 20/12	2007	Eldre reguleringsplan
11	Fredheim øst del av 63/1	2006	Bebyggelsesplan iht. kommuneplanens arealdel
12	Heimreneskilen 1	2007	Eldre reguleringsplan
13	Skisland del av 14/2 og 9	2007	Eldre reguleringsplan
14	Iveland gård boligfelt, del av 31/1	2009	Eldre reguleringsplan
15	Øyna hyttefelt del av 9/1	2007	Eldre reguleringsplan
16	Klokkargarden 33/10	2007	Eldre reguleringsplan
17	Aasvik 63/43	2007	Bebyggelsesplan iht. kommuneplanens arealdel
18	Grosås senter	2009	Eldre reguleringsplan
19	Tellhaugane	2010	Detaljregulering
20	Hiltveitåsen	2010	Detaljregulering

21	Iveland gård hyttetun	2010	Eldre reguleringsplan
22	Bjørnehatten	2010	Eldre reguleringsplan
23	Ogge gjesteheim	2010	Detaljregulering
24	Skaiå	2011	Detaljregulering
25	Vatnestrøm	2014	Detaljregulering
26	Birketveit sentrum	2017	Detaljregulering
27	Vatnestrøm industriområde m sidespor	2017	Detaljregulering
28	Iveland gård, boliger	2019	Detaljregulering
29	ROS og beredskapsplan for vannverk	2019	
30	Plan for kriseledelse	2018	Foreslått rullert i 2020
31	Trafikksikkerhetsplan	2019	Handlingsplan rulleres årlig
32	Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen	2019	Handlingsplan rulleres årlig

Barnehage og skole

Nr	Plantittel	Rev.	Merknad
1	Tiltaksplan for et godt og trygt barnehage- og skolemiljø	2018	Rulleres i 2020
2	Kvalifisert for framtida	2019	Plan under utarbeidelse
3	Plan for kriminalforebyggende arbeid	2019	Rullering av handlingsplan i 2020
4	Handlingsplan mot radikaliserings	2015	
5	Kvalifisert – kompetansehevingsplan for skole og barnehage	2019	Rulleres årlig
6	Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk	2017	Rulleres 2020
7	Handlingsplan mot vold i nære relasjoner	Ny	Foreslått rullering i perioden
8	Risiko og sårbarhetsanalyse og beredskapsplan for skole	2016	Rulleres i 2020
9	Risiko og sårbarhetsanalyse og beredskapsplan for barnehage	2016	Rulleres i 2020

Helse og velferd og Pleie og omsorg

Nr	Plantittel	Rev.	Merknad
1	Plan for psykososialt kriseteam	2015	
2	Smittevernplan	2015	
3	Pandemiplan	2015	
4	Tuberkulosekontrollplan	2015	
5	Mattilsyn og vannverk, eget planverk	2016	
6	Helsestasjonsplan	2016	Ny plan 2021
7	Kommunal boligplan med boligsosial del	2018	
8	Handlingsplan for rus og psykiatri	2012	Revideres i 2020
9	Handlingsplan for forebygging av barnefattigdom	2014	
10	Plan for bosetting og integrering av flyktninger	2015	
11	Overordnet plan for helse og omsorg	Ny	Foreslått rullering i perioden
12	Risiko og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner	2016	Rulleres i 2020

Oppsummert – planer som foreslås rullert i perioden 2020-2024 (unntatt årlig rullering av handlingsplaner)

Nr	Plantittel	Ansvar
A	Kommuneplanens arealdel	Drift og utvikling
B	Kommuneplanens samfunnsdel	Drift og utvikling
C	Personalpolitisk plan	Rådmannens stab
D	Plan for forebygging av vold og trusler	Rådmannens stab Helse og velferd Pleie og omsorg
E	Plan for kriseledelse	Drift og utvikling
F	Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk	Oppvekst
G	Risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner	Skole Drift og utvikling Barnehage Helse og velferd Pleie og omsorg
H	Tiltaksplan for et godt og trygt barnehage- og skolemiljø	Skole Barnehage
I	Overordnet plan for helse og omsorg	Helse og velferd Pleie og omsorg
J	Plan for idrett og friluftsliv	Rådmannens stab
K	Kommunal boligplan med boligsosial del	Helse og velferd
L	Klimaplan	Drift og utvikling
M	Helsestasjonsplan	Helse og velferd

A. Kommuneplanens arealdel

Arealdelen er under revisjon med ventet endelig vedtak i kommunestyret oktober 2020. Kommunen sin arealstrategi er omtalt i kap. 3.

B. Kommuneplanens samfunnsdel

Samfunnsdelen er tenkt revidert i løpet av perioden. Bærekraftmål har kommet inn siden forrige rullering. Nye nasjonale forventninger til kommunal planlegging i 2019. Ny regionplan Agder.

C. Personalpolitisk plan

Planen skal revideres i hver kommunestyreperiode og er under revisjon i 2020.

D. Plan for forebygging av vold og trusler

Dette er en ny plan der en ser behov for revisjon i løpet av perioden

E. Plan for kriseledelse

Plan for kriseledelse må jevnlig oppdateres. Større revisjon er foreslått i 2020

F. Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk

Planen er fra 2017 og er planlagt revidert i 2020. Bakgrunn i kommuneplanens samfunnsdel og følgende strategier:

- Gi tidlig, systematisk og helhetlig oppfølging av alle barn og unge med spesielle behov.
- Gi et helhetlig, tverrfaglig og sømløst tilbud til barn og unge.

G. Risiko- og sårbarhetsanalyser, og beredskapsplaner

Planen er under revisjon. Det følger av Forskrift om kommunal beredskapsplikt at ROS og beredskapsplaner skal revideres hvert fjerde år.

H. Tiltaksplan for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø

Planen ble revidert i 2018 og det vurderes å være behov for revisjon i perioden

I. Overordnet plan for helse og omsorg

Dette er en ny plan.

J. Plan for idrett og friluftsliv

Planen er under revisjon. Brukes som grunnlag for søknad om spillemidler til tiltak innen idrett og friluftsliv. Bakgrunn i kommuneplanens samfunnsdel bla. 2016i følgende strategi:

- Tilrettelegge for en aktiv og meningsfylt fritid i samarbeid med frivillige organisasjoner, blant annet gjennom å utvikle gode møteplasser

K. Kommunal boligplan med boligsosial del

Den nasjonale strategien for boligsosialt arbeid, Bolig for velferd (2014-2020) samler og målretter den offentlige innsatsen overfor vanskeligstilte på boligmarkedet. Å bo godt og trygt er viktig for at vi skal kunne ta utdanning, danne familie, være i arbeid og ta vare på helsen vår. Regionalplan for Agder har som mål mot 2030 at flere har tilgang på bolig og bomiljø tilpasset sin livs- situasjon som tar utgangspunkt i FN's bærekrafts mål nummer 11. Samfunnsdelen mot år 2026 for Iveland kommune har som visjon et «godt sted å bo» og skal bla. være et helsefremmede og inkluderende samfunn for alle. Visjonen støtter opp under FN's bærekrafts mål nummer 10 som omhandler bla. å sikre like muligheter og redusere forskjeller i levekår.

L. Klimaplan

Kommunen hadde tidligere en klimaplan sammen med kommunene i Knutepunkt Sørlandet. Som følge av kommunereformen og ny region Kristiansand, er det ikke lenger aktuelt å revidere denne planen. Kommunen vedtok i 2018 å knytte an til Klimavegkart Agder og utarbeiding av handlingsplan på dette grunnlaget. Dette vurderes ikke lenger hensiktsmessig og en vil utarbeide en ny egen klimaplan med forankring i nasjonale forventninger til kommunal planlegging fra 2019.

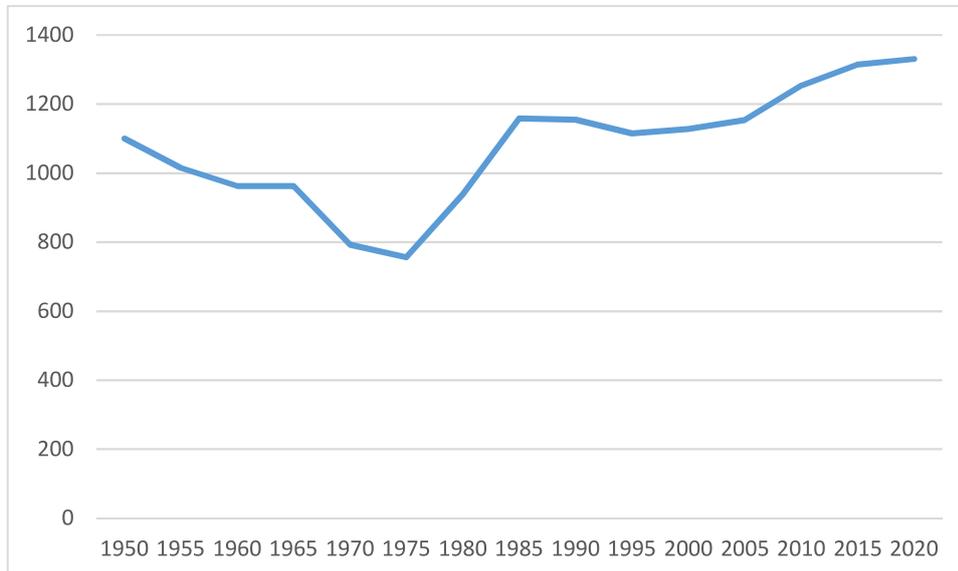
M. Helsestasjonsplan

Planen bygger på Nasjonal retningslinje for helsestasjon og skolehelsetjeneste. Fokus er å se tidlig innsats for barn og familier inn i et levekårsperspektiv.

Det foreslås rulling av planer innenfor en rekke aktuelle fagområder. Kommuneplanens arealdel ventes ferdig tidlig i perioden, mens kommuneplanens samfunnsdel trolig vil være ferdig mot slutten av perioden. Det vil kunne generere behov for nye planer i neste kommunestyreperiode for å sikre at eventuelle nye politiske satsingsområder realiseres.

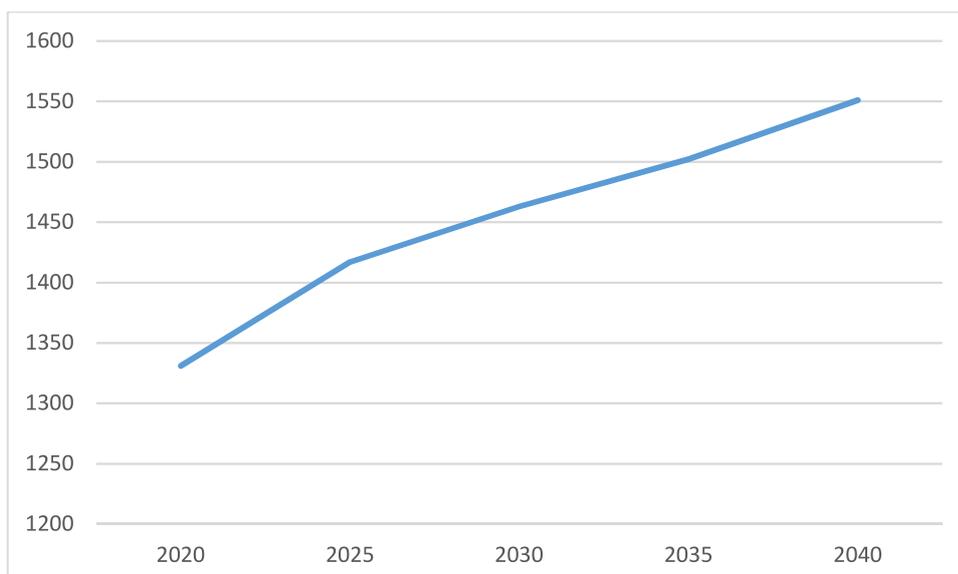
5. RELEVANT STATISTIKK – KOMMUNENS UTFORDRINGSBILDE

4.1 Befolkningsutvikling siden 1950

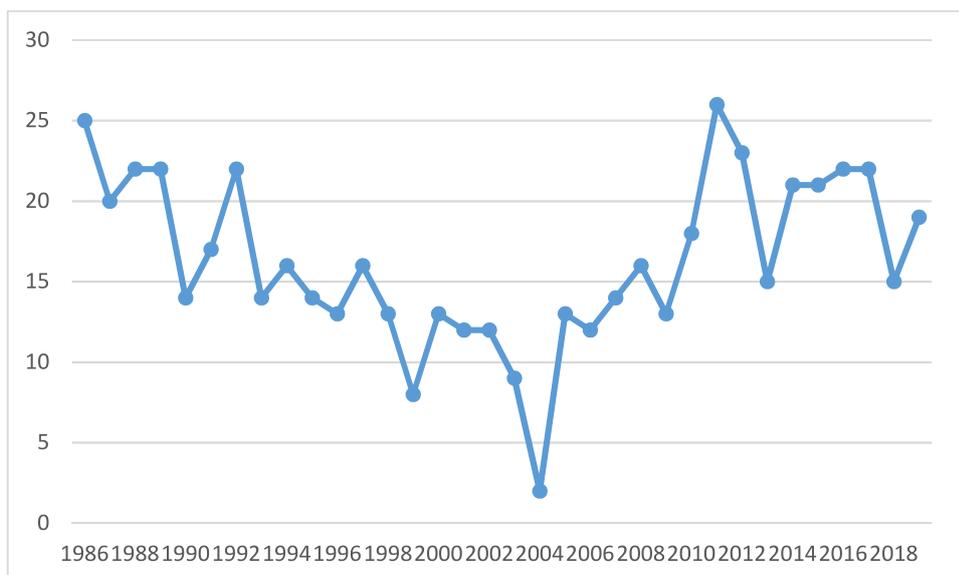
Etter et vekst-tiår, var folketallet stabilt i underkant av 1200 fra 1985 til 2005. De siste 15 årene har vekst-takten vært ca. 10 personer pr. år i gjennomsnitt. Om denne tendensen fortsetter vil folketallet være 1450 i 2040. Dette innebærer behov for ca. 70 nye boliger de neste 20 årene.

4.2 Befolkningsframskriving fram mot 2040

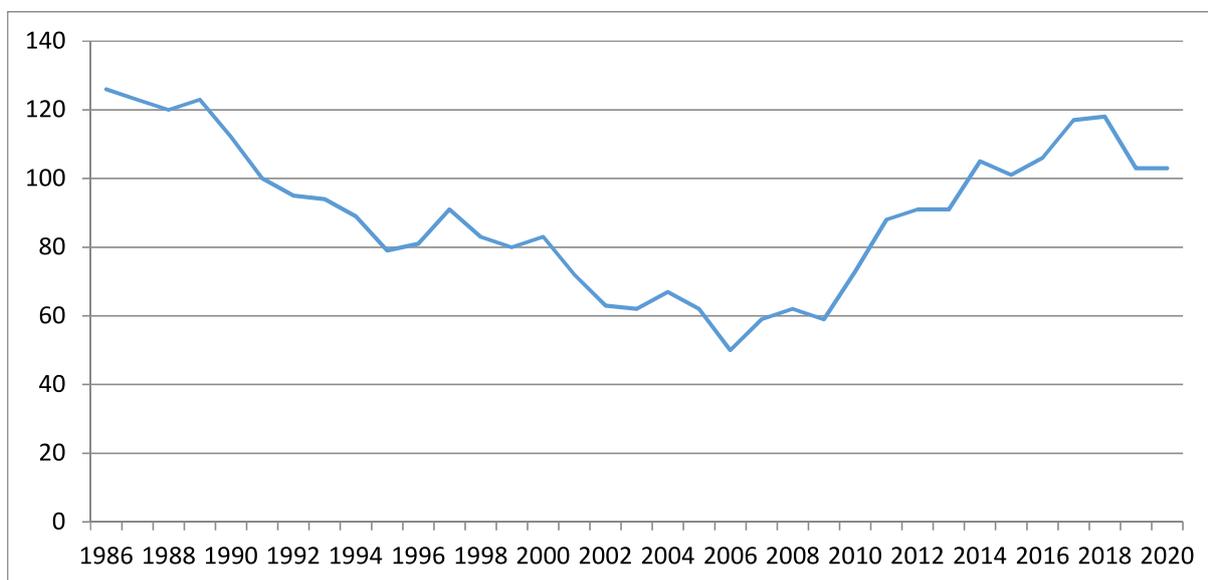
Denne framskrivingen forutsetter noe sterkere vekst i slutten av 20-års perioden, slik at folketallet i 2040 er ca. 1550. Behovet for nye boliger vil da være ca. 100 i denne perioden.

4.3 Antall fødte pr år siden 1986

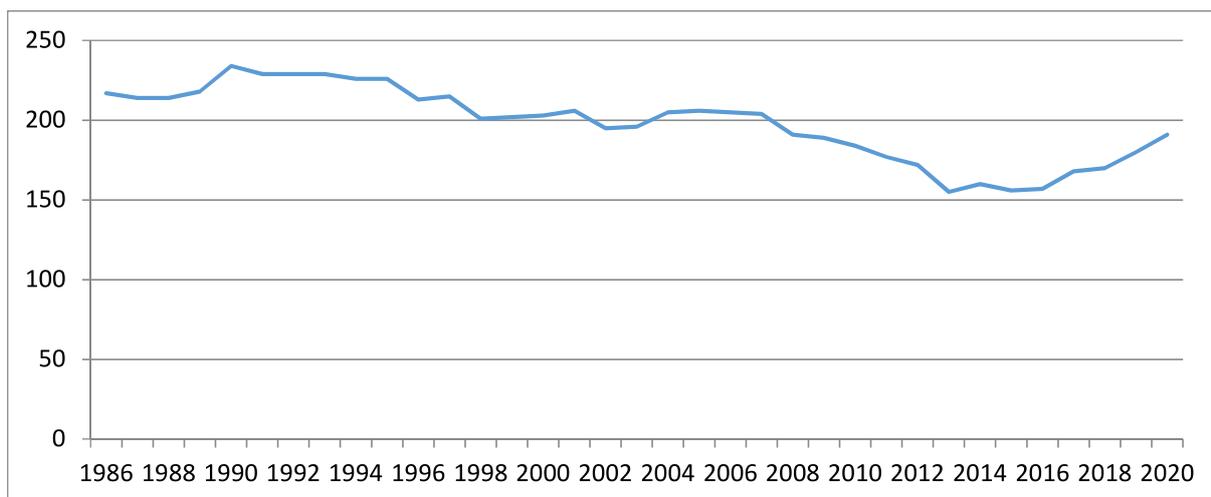
Fra midten av 1980-tallet til 2005 var tendensen i årlige fødsler synkende. Etter dette har tendensen vært økende. Årlig variasjon har i hele perioden ligget i størrelsesorden 0-10. Årlige fødsler har aldri i denne perioden oversteget et nivå som betinger to skoleklasser.

4.4 Antall barn i barnehagealder (1-5 år)

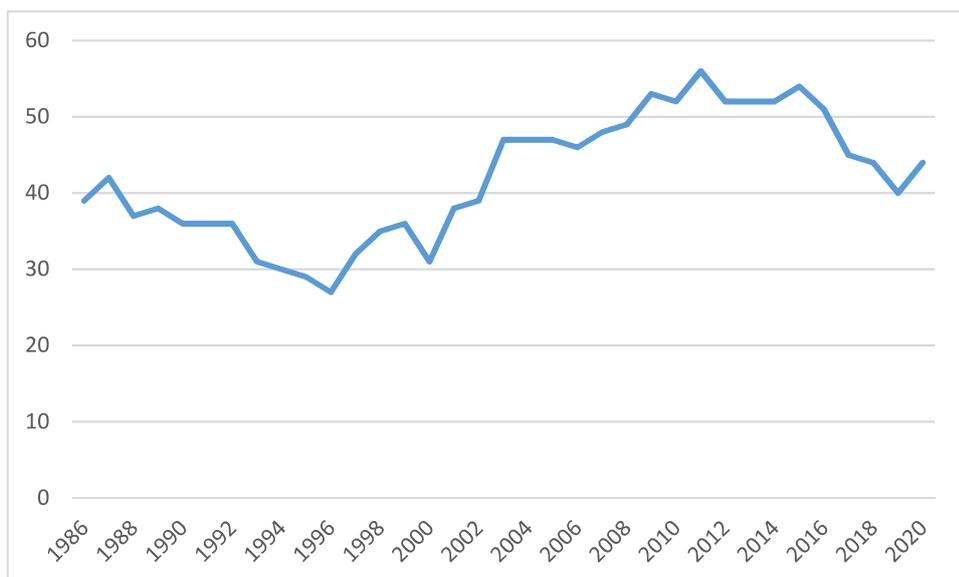
Tallet på barn i barnehagealder viser den samme tendensen som fødselstallene. Forskjellen mellom 1980-tallet og i dag, er at en større del av barna går i barnehagen, og flere går full tid. Slik at behovet for barnehageplasser ikke kan leses direkte ut av denne statistikken.

4.5 Antall barn i skolepliktig alder (6-15 år)

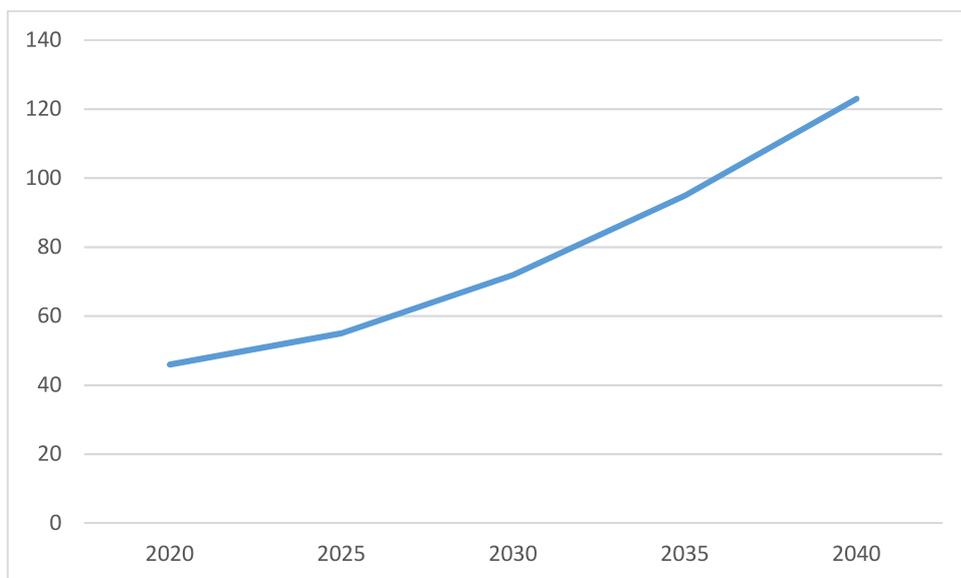
Tallet på barn i skolepliktig alder har de siste 45 årene beveget seg fra i overkant til i underkant av 200 elever. De siste ti årene har tendensen vært stigende.

4.6 Antall eldre 80 år og over

Den store eldrebølgen har ennå ikke inntrekk i Iveland. Tallet på personer over 80 år har gått ned de siste 10 årene, og ligger nå på rundt 40 personer. Tallet er ventet å stige framover.

4.7 Befolkningsframskriving, antall eldre 80 år og over

Denne framskrivingen viser at tallet på eldre vil tredobles i løpet av den neste 20-års perioden.

4.8 Folkehelsebarometer 2020

FOLKEHELSEPROFIL 2020

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I Kommunehelse statistikkbank, <https://hbs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Temu	Indikator (skiltebare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Iveland
Buldebeting	1 Andel over 80 år	3	4,1	4,2	prosent	
	2 Personer som bor alene, 45 år +	21,5	24,6	25,5	prosent	
Oppvekst og levekår	3 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	81	79	80	prosent	
	4 Levetid (husholdninger)	11	8,3	7,4	prosent	
	5 Inntektsulikehet, P90/P10	2,5	2,7	2,8	-	
	6 Barn av enslige foreldre	15	15	15	prosent	
	7 Stønad til fysiske aktiviteter, 20-66 år	27	20	16	prosent (a,k)	
	8 Bor trangt, 0-17 år	14	15	15	prosent	
	9 Leier bolig, 45 år +	13	11	12	prosent	
	10 Trives på skolen, 10. klasse	90	84	85	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsskåle i lesing, 5. kl.	32	28	24	prosent (k)	
	12 Frafall i videregående skole	27	20	20	prosent (k)	
	13 God drikkewannforsyning	100	55	90	prosent	
	14 Andel tilknyttet vannverk	64	81	88	prosent	
Miljø, sikkerhet og trykkløst	15 Luftkvalitet, fint støvstøv	3,3	4,7	5,4	µg/m³	
	16 Skader, behandlet i sykehus	17,7	13,9	13,7	per 1000 (a,k)	
	17 Vold, anmeldte tilfeller	-	7,8	6,9	per 1000	
	18 Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2017-19	-	70	68	prosent (a,k)	
	19 Frygt i nærmiljøet, Ungdata 2017-19	-	85	85	prosent (a,k)	
	20 Kollisjonsulykker, Ungdata 2017-19	-	61	63	prosent (a,k)	
	21 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2017-19	-	66	65	prosent (a,k)	
	22 Ensomhet, Ungdata 2017-19	-	23	22	prosent (a,k)	
	23 Valgdeltakelse, 2019	72	65	65	prosent	
	24 Lite fysisk aktive, Ungd. 2017-19	-	14	14	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	8,3	5,6	5	prosent (a)	
Helsestatus og sykdom	26 Forventet levealder, menn	79,8	79,0	79,4	år	
	27 Forventet levealder, kvinner	80,7	81,2	83,5	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	5,5	4,9	år	
	29 Fornøyd med helse, Ungd. 2017-19	-	69	70	prosent (a,k)	
	30 Psykiske sympt./tilstander	145	173	154	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	35	24	23	prosent (k)	
	32 Hjerte- og karsykdom	16,5	16,9	17,4	per 1000 (a,k)	
	33 Antibiotika bruk, resepter (ny def.)	304	335	306	per 1000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdeknning, meslinger, 9 år	80,2	94,8	96,0	prosent	

Forklaring (tall viser til linjesnummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert og k = kjønnsstandardisert

1. 2019, 2. 2019, i prosent av befolkningen. 3. 2018, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 4. 2018, alle eldre, personer som bor i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal median, og brutto finanskapital under 1G. 5. 2018, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 6. 2016-2018, 0-17 år, av alle barn det betales barnetrygd for. 7. 2018, omfatter mottakere av uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, arbeidsledighetstrygd, overgangstønad for enslige forsørgere og tiltaksmottakere (indiv. stønad). 8. 2018, trangboddfet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 9. 2018, andelen er presentert i prosent av personer i privat husholdninger. 10. Skoleårene 2014/15-2018/19. 11. Skoleårene 2016/17-2018/19. 12. 2016-2018, omfatter elever bosatt i kommunen. 13. 2018, definerer som tilfredsstillende resultater med E. coli og stabil levering av drikkevann. Omfatter vannverk som forsyner minst 50 personer. 14. 2018, andel av befolkningen som er tilknyttet vannverk som forsyner minst 50 personer. 15. 2018, mikrogram per kubikkmeter (µg/m³) fint støvstøv (PM2.5) som befolkningen i kommunen er utsatt for. 16. 2015-2017, inkludert fogtflinger. 17. 2017-2018, omfatter lovbrudd som politiet og påtalemyndigheten har registrert i kategorien vold og mishandling (omfatter ikke seksuallovbrudd). 18. U.skole, svært eller litt fornøyd. 19. U.skole, opplever at nærområdet er trygt på kveldstid. 20. U.skole, svært ofte eller noen ganger bra tilbud. 21. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 22. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 23. Kommunestyrevalget. 24. U.skole, fysisk aktiv (svett og andpusten) mindre enn én gang i uken. 25. 2014-2018, fødende som oppga at de ryktet i begynnelsen av svangerskapet, oppgitt i prosent av alle fødende med røykeopplysninger. 26./27. 2004-2018, beregnet basert på aldersspesifikk dødelighet. 28. 2005-2017, vurdert etter forskjellen i forventet levealder ved 30 år, mellom de med grunnskole som høyeste utdanning og de med videregående eller høyere utdanning. 29. U.skole, svært eller litt fornøyd. 30. 2016-2018, 0-74 år, brukere av primærhelsetjenestene fastlege og legevakst. 31. 2015-2018, KMI som tilsværet over 25 kg/m², basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert senjon 1. 32. 2016-2018, omfatter innlagte på sykehus og/eller døde. 33. 2018, 0-79 år, utleveringer av antibiotika ekskl. metenamin på resept. 34. 2014-2018, Datakilder: Statistisk sentralbyrå, NAV, Norsk pasientregister, Ungdata-undersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Utdanningsdirektoratet, Vernepliktverket, Vannverksektoret, Medisinsk fødselsregister, Hjerte- og karsregisteret, Primærhelsetjenestene fastlege og legevakst (KUR-databasen i HelseDirektoratet), Reseptregisteret, Kreftregisteret, Meteorologisk institutt, Valgdirektoratet og Nasjonalt vaksinasjonsregister SYSVAR. For mer informasjon, se <https://hbs.fhi.no>